



Broj: 01-21-2199-21 /16/NDG
Sarajevo, 25. 5. 2016. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Parlamentarna skupština
Sekretarijat

| | | | |
|---|----|---|--|
| BOSNA I HERCEGOVINA | | | |
| PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE | | | |
| SARAJEVO | | | |
| 27. 05. 2016 | | | |
| 03-27-1560 | 16 | H | |

PREDMET: Informacija o provođenju Okvirnog sporazuma između Razvojne banke Vijeća Evrope i Bosne i Hercegovine u vezi sa Regionalnim programom za stambeno zbrinjavanje sa obrazloženjem, dostavlja se.-

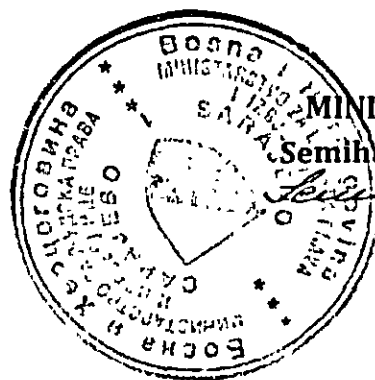
Vijeće ministara BiH je, na 53. sjednici održanoj 26. 4. 2016. godine, razmotrilo i usvojilo Informaciju o provođenju Okvirnog sporazuma između Razvojne banke Vijeća Evrope i Bosne i Hercegovine u vezi sa Regionalnim programom za stambeno zbrinjavanje sa obrazloženjem.

Jedan od zaključaka Vijeća ministara BiH je da se zadužuje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice da predmetnu informaciju odmah dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, s ciljem upoznavanja i nadležnog postupanja.

U skladu sa zaključcima Vijeća ministara BiH, u prilogu akta dostavljamo Vam Informaciju o provođenju Okvirnog sporazuma između Razvojne banke Vijeća Evrope i Bosne i Hercegovine u vezi sa Regionalnim programom za stambeno zbrinjavanje sa obrazloženjem, pripremljenu na jezicima i pismima u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Takođe, u prilogu akta dostavljamo i Obavijest o zaključku Vijeća ministara BiH, akt broj 05-07-1-1290-12/16 od 27. 4. 2016. godine.

S poštovanjem,



MINISTRICA
Semirha Borovac

Prilog: kao u tekstu



Kerimović

742/S.S. BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalni sekretarijat

4h

Broj: 05-07-1-1290-12/16
Sarajevo, 27.4.2016. godine

29.04.2016

| | | | |
|---|----|----|-----------|
| 1 | 06 | 21 | 2193-2013 |
|---|----|----|-----------|

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE
- n/r tajnika Ministarstva -

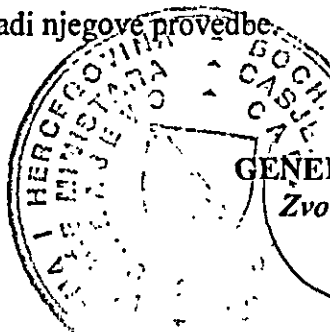
PREDMET: Obavijest o zaključku Vijeća ministara BiH

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 53. sjednici održanoj 26.4.2016. godine, razmotrilo je i usvojilo Informaciju o provođenju Okvirnog sporazuma između Razvojne banke Vijeća Evrope i Bosne i Hercegovine u vezi s Regionalnim programom za stambeno zbrinjavanje, s obrazloženjem, te s tim u vezi zaključilo:

- zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da u svojstvu Vodeće institucije radi na osiguranju neophodnih ljudskih resursa kao i materijalnih i finansijskih sredstava za troškove implementacije, a sve u saradnji sa nadležnim ministarstvima i drugim tijelima uključenim u njegovu implementaciju;
- zadužuju se nadležna ministarstva na nivou Bosne i Hercegovine da pruže svu neophodnu podršku Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice u implementiranju ovog važnog Programa;
- zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da, u skladu sa usvojenim Programom rada, redovno informira Vijeće ministara Bosne i Hercegovine o napretku u provođenju Sarajevskog procesa i realiziranju Državnog projekta stambenog zbrinjavanja u okviru Regionalnog stambenog programa;
- zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da predmetnu informaciju odmah dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, s ciljem upoznavanja i nadležnog postupanja.

O zaključku vas informiramo radi njegove provedbe

S poštovanjem,


GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša



INFORMACIJA

**o provedbi Okvirnog sporazuma između Razvojne banke Vijeća Europe i
Bosne i Hercegovine u vezi s Regionalnim programom stambenog zbrinjavanja**

SAŽETAK

- ❖ U sklopu inicijative za okončanje dugotrajnog raseljenja nastalog kao posljedica sukoba u regiji od 1991. do 1995. godine, Bosna i Hercegovina, Republika Hrvatska, Republika Srbija i Crna Gora, kao zemlje partneri, izradile su zajednički regionalni višegodišnji program s ciljem osiguranja trajnih rješenja za najugroženije izbjeglice i interno raseljene osobe.
- ❖ Programom su predviđena stambena rješenja za gotovo 27.000 kućanstava izbjeglih i raseljenih osoba u četiri zemlje regije, odnosno ukupno oko 74.000 korisnika.
- ❖ Ukupna vrijednost ovoga programa procijenjena je na oko 1,2 milijarde KM, od čega su se zemlje regije obvezale osigurati oko 160 milijuna KM u negotovinskoj kontribuciji, što iznosi gotovo 15 % od ukupnoga iznosa.
- ❖ Zajednički program pod nazivom Regionalni stambeni program (RSP) zemlje partneri predstavile su na Donatorskoj konferenciji, održanoj 24. travnja 2013. u Sarajevu, na kojoj je registrirano više od 500 milijuna KM u obliku čvrsto obećanih donacija za njegovu provedbu.
- ❖ Program se sastoji od četiri projekta svake od partnerskih zemalja, a cilj Državnog projekta stambenog zbrinjavanja u Bosni i Hercegovini je osigurati trajna i održiva stambena rješenja putem povratka i reintegracije u prijeratna mjesta prebivališta ili lokalnu integraciju u mjestima raseljenja za 5.400 obitelji ili 14.000 izbjeglih i raseljenih osoba.
- ❖ Ukupni troškovi Državnog projekta stambenog zbrinjavanja u BiH iznose oko 200 milijuna KM, od čega se Bosna i Hercegovina obvezala osigurati oko 15 % ili 30 milijuna KM, uglavnom u negotovinskim kontribucijama.
- ❖ Program se financira iz multidonatorskog fonda, kojim upravlja Razvojna banka Vijeća Europe.
- ❖ Okvirni sporazum s Razvojnou bankom Vijeća Europe u vezi s Regionalnim programom stambenog zbrinjavanja Bosna i Hercegovina potpisala je 20. 8. 2013. godine.
- ❖ Tijekom planirane provedbe u trajanju od pet godina, projekt će se izvoditi u krugovima, za koje se pripremaju posebni potprojekti, a na temelju Okvirnog sporazuma za svaki potprojekt potpisuje se odgovarajući sporazum o grantu, sukladno Zakonu o postupku zaključivanja i izvršenja međunarodnih ugovora.
- ❖ Bosna i Hercegovina do sada je podnijela zahtjeve za četiri potprojekta ukupne vrijednosti oko 80 milijuna KM, unutar kojih će se osigurati stambeno zbrinjavanje oko 1.870 obitelji.
- ❖ Svi podneseni zahtjevi su odobreni, što znači da su sredstva za provedbu potprojekata osigurana, a do sada su s Razvojnou bankom Vijeća Europe potpisani sporazumi o grantu za provođenje tri potprojekta (BiH1, BiH2 i BiH3), dok je u pripremi potpisivanje sporazuma i za preostali, četvrti odobreni potprojekt (BiH4).
- ❖ Okvirnim sporazumom Bosna i Hercegovina imenovala je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH vodećom institucijom u pogledu Državnog projekta stambenog zbrinjavanja i svih potprojekata u vezi s tim, a kojem je ujedno povjereno i izvješćivanje o projektu.
- ❖ Provedbu projekta Bosna i Hercegovina povjerila je jedinicama za provedbu, i to: Federalnom ministarstvu raseljenih osoba i izbjeglica, Ministarstvu za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske i Odjelu za raseljene osobe, izbjeglice i stambena pitanja Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

- ❖ U suradnji s lokalnim zajednicama, vodeća institucija i jedinice za provedbu započele su provođenje sva tri potprojekta za koje su potpisani sporazumi o grantu (BiH1, BiH2 i BiH3). Ti se potprojekti provode u više od 70 gradova/općina diljem Bosne i Hercegovine, od kojih 43 na području Federacije BiH, 27 na području Republike Srpske, te Brčko Distrikta BiH.
- ❖ U sklopu potprojekta BiH1, ukupne vrijednosti oko 5,5 milijuna KM, koji obuhvaća osiguranje građevnog materijala za 20 obitelji i pomoć u obnovi po principu „ključ u ruke“ za 150 obitelji, završena je isporuka građevnog materijala te je izgradnja svih 20 objekata za lokalnu integraciju u završnoj fazi. Započeli su radovi na obnovi i izgradnji 50 objekata za povratak raseljenih osoba. Pokrenuti tenderi za izvođenje radova na 100 kuća za potrebe povratka izbjeglih osoba iz zemalja regije u BiH u fazi su evaluacije ponuda.
- ❖ Potprojektom BiH2, ukupne vrijednosti blizu 30 milijuna KM, osigurat će se stambena rješenja za 750 kućanstava za povratak i reintegraciju i 30 stambenih rješenja za lokalnu integraciju u BiH. Izbor korisnika iz kategorije interno raseljenih osoba i izbjeglih osoba iz Republike Hrvatske u BiH završen je i u tijeku je evaluacija tendera za projektiranje više od polovice kuća. Nakon provođenja dodatne terenske verifikacije predselektiranih korisnika iz kategorije izbjeglih osoba iz BiH u zemlje regije (Republiku Hrvatsku i Republiku Srbiju), bit će raspisani tenderi i za projektiranje preostalih kuća, čije će izgradnja početi u proljeće iduće godine, tako da bi se do kraja 2016. godine moglo planirati useljenje svih 950 obitelji u njihove domove izgrađene u sklopu potprojekata BiH1 i BiH2.
- ❖ U sklopu potprojekta BiH3, čija ukupna vrijednost iznosi također blizu 30 milijuna KM, bit će izgrađeno 20 stambenih zgrada s ukupno 438 stanova za neprofitno socijalno stanovanje. Stanovi su namijenjeni za integraciju izbjeglih i raseljenih osoba u BiH koje su predselektirane radi definiranja strukture stambenih jedinica shodno potrebama najranjivijih korisničkih obitelji. Stanovi će biti u vlasništvu lokalnih zajednica koje su osigurale infrastrukturno opremljeno zemljište. Dvije od 19 lokalnih zajednica (općina Ilidža u FBiH i grad Banja Luka u RS-u) imaju već gotove glavne projekte zgrada, te će u siječnju 2016. godine biti raspisani tenderi za izvođenje radova. Pet lokalnih zajednica već je objavilo tendere za glavne projekte, što će činiti dodatnu kontribuciju ovome potprojektu. Za ostale gradove/općine pripremljen je projektni zadatak te će tenderi za usluge projektiranja biti objavljeni početkom 2016. godine. Očekuje se da sve zgrade budu završene i korisnici useljeni do kraja 2017. godine.
- ❖ Već su počele pripreme i za provedbu potprojekta BiH4, u sklopu kojega će biti obnovljeno 435 obiteljskih kuća za povratak interno raseljenih osoba i izbjeglica iz BiH i izgrađeno 45 obiteljskih kuća za lokalnu integraciju interno raseljenih osoba u BiH. Identificirani su korisnici te je u tijeku provjera ispunjavanja uvjeta za dobivanje pomoći u zemljama regije, dok će provođenje projekta početi odmah po potpisivanju sporazuma o grantu, čija ukupna vrijednost iznosi blizu 20 milijuna KM.
- ❖ U konačnici, u skladu s Okvirnim sporazumom, Razvojna banka Vijeća Europe podupire provođenje Državnog projekta stambenog zbrinjavanja iz doprinosa Europske unije i time osigurava podršku u tehničkoj pomoći za provedbenu strukturu, te podršku za sufinanciranje operativnih troškova provedbe. Sporazum o prvom grantu za potporu uskoro će biti potpisan, čime će se steći uvjeti za korištenje sredstava u svrhu pokrivanja dijela troškova provođenja potprojekata u vezi s Državnim projektom stambenog zbrinjavanja u sklopu Regionalnog stambenog programa, koji su do sada pokriveni iz proračuna državnog i entitetskih ministarstava.

Uvod

Sarajevskom deklaracijom od 31. siječnja 2005. Bosna i Hercegovina, Republika Hrvatska, Republika Srbija i Crna Gora, kao zemlje partneri, uspostavile su blisku suradnju u cilju osiguranja pravednog i trajnog rješenja pitanja izbjeglica i raseljenih osoba u regiji, obvezujući se da će u rješavanju pitanja izbjeglica i raseljenog stanovništva omogućiti povratak ili lokalnu integraciju na nediskriminacijskoj osnovi i na osnovi njihove pojedinačne odluke, pružajući pomoć i podršku u suradnji s UNHCR-om, EU-om i OESS-om. Ova inicijativa postala je poznata kao *sarajevski proces*.

Uz uvjerenje da će postizanje pravednih, sveobuhvatnih i trajnih rješenja za izbjeglice i interno raseljene osobe u regiji suštinski doprinijeti produbljivanju dobrosusjedskih odnosa i osiguranju stabilnosti u regiji i uz svjest da je uspješno rješavanje ovih pitanja od vitalnoga značaja za daljnje unaprjeđenje pozitivnih i plodnih odnosa između četiri zemlje i njihovih građana, načela uspostavljena Sarajevskom deklaracijom, a daljnje razrađena u Beogradskom zajedničkom priopćenju od 25. ožujka 2010., zemlje partneri reafirmirale su i potvrdile 7. prosinca 2011. na preglednoj konferenciji u Beogradu, na kojoj je potpisana zajednička deklaracija ministara vanjskih poslova četiri zemlje regije.

Imajući u vidu mjerodavno zakonodavstvo, strategije, programe i akcijske planove svake od zemalja, kao i međunarodne norme i standarde, zemlje partneri ponovno su se obvezale na suradnju u duhu dobre volje, kako bi se zaštitila i unaprijedila prava izbjeglica, povratnika i interno raseljenih osoba i osigurala sva potrebna politička, materijalna, pravna, socijalna i druga podrška potrebna za okončanje dugotrajnog raseljenja nastalog kao posljedica sukoba u regiji iz razdoblja od 1991. do 1995. godine.

U tu svrhu, četiri zemlje izradile su regionalni plan rada kojim se odslikavaju aktivnosti koje se poduzimaju kako bi se uklonile prepreke i postigla trajna rješenja za problem dugotrajnog raseljenja u regiji. Osim toga, postignut je dogovor o Zajedničkom regionalnom višegodišnjem programu, s ciljem osiguranja trajnih rješenja za najugroženije izbjeglice i interno raseljene osobe, koji je sastavni dio potpisane ministarske deklaracije.

Programom su predviđena stambena rješenja za gotovo 27.000 kućanstava u četiri zemlje, odnosno ukupno oko 74.000 korisnika, izbjeglih osoba koje se javljaju u četiri zemlje regije, te ograničeni broj interno raseljenih osoba u BiH i Crnoj Gori.

Ukupna vrijednost ovoga programa procijenjena je na oko 584 milijuna eura, od čega su se zemlje regije obvezale osigurati oko 83 milijuna eura, što iznosi gotovo 15 %. Učešće zemalja sastoji se od sredstava koja će svaka zemlja osigurati za završetak projekta, uključujući infrastrukturno opremljeno zemljište, priključak na primarnu i sekundarnu infrastrukturu, tehnički prijam objekta, različite dozvole, kao i određeni financijski doprinos za druge projektne aktivnosti.

Na Donatorskoj konferenciji održanoj 24. travnja 2013. u Sarajevu, zemlje partneri predstavile su zajednički program pod nazivom „Regionalni stambeni program“ (RSP) radi osiguranja nedostajućih sredstava za njegovo provođenje, kada je registrirano više od 260 milijuna eura u obliku čvrsto obećanih donacija u multidonatorski Fond RSP-a kojim upravlja Razvojna banka Vijeća Europe (CEB).

Najznačajniju kontribuciju najavila je Europska komisija, koja će donirati ukupno 230 milijuna eura, uglavnom putem instrumenata pretprijetne pomoći (IPA). Vlada Sjedinjenih Američkih Država najavila je da će donirati 10 milijuna dolara, a donacije od po 5 milijuna eura najavile su vlade Švicarske, Njemačke, Norveške i Italije. Danska će za potporu RSP-u donirati ukupno 1,3 milijuna eura, Turska 1 milijun eura, a značajan iznos od 500.000 eura najavila je Vlada Luksemburga. Među donatorima su i one zemlje koje su najavile simbolične financijske iznose, ali su na taj način iskazale svoju podršku nastojanjima zemalja partnera da zatvore poglavlje dugogodišnjeg raseljenja u regiji, i to: Češka, Cipar i Rumunjska po 50.000 eura, te Mađarska 30.000 eura.

Gospođa Sadako Ogata, bivša visoka povjerenica UN-a za izbjeglice, donirala je 25.000 eura namjenjujući ih za potrebe javne kampanje i promicanje ovoga programa.

Ostvareni napredak

Od Donatorske konferencije prošlo je dulje od tri godine. Nesporno su postignuti ključni napretci i ostvareni stvarni i vrlo konkretni rezultati u pripremi potrebnog pravnog i administrativnog okvira, što je omogućilo da u svakoj od zemalja, pa tako i u BiH, konačno započne operativno provođenje Državnog projekta stambenog zbrinjavanja (DPSZ) u vezi s RSP-om.

Na razini BiH pravovremeno je uspostavljen Projektno-provedbeni tim za pripremu i provođenje DPSZ-a (PPT), kojim koordinira predstavnik Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH (MLJPI), a u čijem radu sudjeluje oko 20 predstavnika svih relevantnih domaćih i međunarodnih institucija te organizacija u BiH uključenih u provođenje DPSZ-a. Do sada je održano 26 sastanaka ovoga tijela.

U iznimno složenim političkim, ustavnim, administrativno-pravnim, finansijskim i drugim uvjetima, partnerstvo između resornih institucija vlasti na svim razinama u BiH je vrlo dobro, suradnja i konzultacije su institucionalne i kontinuirane, uključujući i suradnju s relevantnim predstavnicima međunarodne zajednice (donatori, promatrači, partneri u provedbi, tehnička pomoć i dr.), što može poslužiti za primjer dobre prakse u BiH.

Izrađena je Studija izvodivosti, s detaljnim planom provođenja aktivnosti u sklopu DPSZ-a, koju su odobrili donatori, na čelu s Europskom unijom.

U skladu s institucionalnim ulogama unutar svojih nadležnosti, Studijom izvodivosti predviđen je sljedeći **ključni institucionalni ustroj DPSZ-a**:

- **Povjerenstvo za izbjeglice i raseljene osobe** - čija se uloga ostvaruje davanjem općih strateških smjernica;
- **Projektno-provedbeni tim (PPT)** - kao upravni odbor projekta;
- **Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine (MLJPI)** - kao vodeća institucija koja je ujedno zadužena i za cjelokupno praćenje provedbe projekta;
- **Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske i Odjel za izbjeglice, raseljene osobe i stambena pitanja Brčko Distrikta BiH** - kao jedinice za provođenje projekta (JPP FBiH - FMROI, JPP RS - MIRL RS, JPP Brčko Distrikt);
- **Fond za povratak BiH** - koji je zadužen za finansijsku realizaciju projekta;
- **lokalne zajednice** - u kojima se osigurava stambeno zbrinjavanje (gradovi i općine).

Unutar MLJPI-a, kao vodeće institucije, uspostavljena je Jedinica za koordiniranje i vođenje projekta i imenovan je glavni menadžer DPSZ-a.

Jedinice za provođenje ostvarile su sve ciljeve uspostavljene nalazom verifikacijske misije CEB-a, te izradile akcijske planove za otklanjanje srednjih i manjih komentara i uspješno izprovele.

To je omogućilo CEB-ovu pozitivnu verifikaciju i potvrdu provedbenih struktura, čime je Bosna i Hercegovina ispunila sve pretpostavke za početak provođenja DPSZ-a u sklopu RSP-a.

Svrha, ciljevi i korisničke kategorije DPSZ-a

Svrha zajedničkog programa je rješavanje regionalnog raseljenja iz razdoblja 1991.-1995. godine i, prema tome, posebno je usmjeren na izbjeglice u četiri partnerske zemlje, a cilj projekta u Bosni i Hercegovini je osigurati trajna i održiva stambena rješenja za povratak i reintegraciju u prijeratna mjesta prebivališta ili lokalnu integraciju u mjestima raseljenja:

- obnovom prijeratnih kuća i stanova
- osiguranjem stanova u zgradama **u kojima živi više obitelji** (socijalno stanovanje)
- pružanjem pomoći za stambenu izgradnju
- smještajem u ustanovama socijalne skrbi.

U sklopu DPSZ-a, u BiH je planirano osigurati stambena rješenja za 5.400 obitelji ili 14.000 osoba, i to za najugroženije korisnike iz ciljanih kategorija, uključujući:

- 2.400 izbjegličkih obitelji (5.000 osoba) koje se vraćaju u BiH iz Hrvatske, Srbije i Crne Gore,
- 600 izbjegličkih obitelji (1.700 osoba) iz Hrvatske koje se integriraju u BiH/Republika Srpska i
- 2.400 obitelji (7.000 osoba) iz kategorije najugroženijih interno raseljenih osoba koje žive izvan kolektivnih centara u BiH (korisnici kolektivnih centara nisu uključeni u DPSZ jer su za rješavanje pitanja kolektivnih centara i alternativnog smještaja u BiH planirana kreditna sredstva koja su, u međuvremenu, osigurana kod CEB-a).

DPSZ je koncipiran na način da osigura entitetsku i nacionalnu uravnoteženost korisničkih kategorija, s ukupno po 1.800 korisničkih obitelji iz svih konstitutivnih naroda u BiH.

Vrijednost DPSZ-a

Ukupni troškovi Državnog projekta stambenog zbrinjavanja u BiH iznose 101 milijun eura, što je oko 17 % cjelokupnih troškova Regionalnog stambenog programa.

Bosna i Hercegovina obvezala se osigurati oko 15 milijuna eura za provođenje DPSZ-a, uglavnom u negotovinskim kontribucijama (dodjela građevnog zemljišta, troškovi priključaka na infrastrukturu, troškovi izdavanja raznih dozvola, pristojbe i sl.), kao i određenim finansijskim doprinosom za druge projektne aktivnosti.

Pravna osnova

Bosna i Hercegovina je prva od četiri zemlje koja je potpisala Okvirni sporazum s Razvojnou bankom Vijeća Europe u vezi s Regionalnim programom stambenog zbrinjavanja.

Odluka o ratificiranju Okvirnog sporazuma objavljena je u „Službenom glasniku BiH, broj 4/14 – Međunarodni ugovori“ i Sporazum je stupio na snagu 6. 3. 2014. godine.

DPSZ se provodi u krugovima, za koje se pripremaju posebni potprojekti koji se posredstvom CEB-a dostavljaju Tehničkom odboru, a zatim prosljeđuju Skupštini donatora na odobravanje.

Na temelju Okvirnog sporazuma, za svaki potprojekt potpisuje se odgovarajući sporazum o grantu, sukladno Zakonu o postupku zaključivanja i izvršenja međunarodnih ugovora.

Provedene aktivnosti

Shodno raspoloživosti sredstava u Fondu RSP-a, Bosna i Hercegovina do sada je podnijela četiri zahtjeva za provođenje potprojekata DPSZ-a u vezi s RSP-om, a za koje je Skupština donatora odobrila sredstva osigurana u Fondu RSP-a.

U skladu s odlukom Europske komisije, iskoristivost IPA sredstava kojima se u najvećem dijelu financiraju do sada odobreni potprojekti svih zemalja, uključujući i potprojekte BiH, istječe krajem studenoga 2017. godine, do kada se sve ugovorene usluge i radovi moraju fakturirati, što znači da do tada mora završiti provođenje svih potprojekata za koje su odobrena sredstva.

U sklopu četiri odobrena potprojekta osigurati će se stambeno zbrinjavanje oko 1.870 obitelji kako slijedi:

| Pregled odobrenih potprojekata | | | | | |
|--------------------------------|---------------------|--------------------|----------------------|-------------------|--------------|
| Potprojekt | Vrijednost u eurima | Građevni materijal | Re/konstrukcija kuća | Izgradnja stanova | Ukupno SJ |
| BiH1 | 2.668.500 | 20 | 150 | | 170 |
| BiH2 | 14.634.324 | | 780 | | 780 |
| BiH3 | 14.371.287 | | | 438 | 438 |
| BiH4 | 9.620.371 | | 480 | | 480 |
| Ukupno | 41.294.482 | 20 | 1.380 | 438 | 1.868 |

Do sada su s CEB-om potpisani sporazumi o grantu za provođenje tri potprojekata (BiH1, BiH2 i BiH3), dok je u pripremi potpisivanje sporazuma i za preostali odobreni potprojekt (BiH4). U ime BiH, sporazume o grantu potpisao je ministar financija i trezora BiH.

Sporazumi se privremeno primjenjuju istodobno dok traje procedura ratificiranja, a kao preduvjet za isplatu tranši sredstava granta Bosni i Hercegovini od CEB-a, osigurano je potrebno pravno mišljenje Ministarstva pravde BiH za sva tri potpisana sporazuma.

Provedene aktivnosti na izboru korisnika

Odabir korisnika provodi se sukladno *Naputku o načinu i procedurama odabira korisnika pomoći koja se dodjeljuje u okviru Regionalnog stambenog programa („Službeni glasnik BiH“, broj 69/13).*

Na temelju navedenoga naputka, osnovana su tri zajednička prvostupanjaska povjerenstva za odabir korisnika DPSZ-a. Dva su imenovali federalni ministar raseljenih osoba i izbjeglica (FMROI) i ministar za izbjeglice i raseljene osobe Republike Srpske (MIRLRS), a treće povjerenstvo je za Brčko Distrikt BiH.

Zadaća prvostupanjaskih povjerenstava bila je pregledati pristigle prijave na javne pozive u sklopu RSP-a, koje su 2013. godine objavila sva tri ministarstva i za koje je zaprimljeno blizu 27.000 obiteljskih zahtjeva za stambeno zbrinjavanje ukupno oko 100.000 osoba.

Drugostupanjasko povjerenstvo, koje imenuje ministar za ljudska prava i izbjeglice BiH (MLJPI), postupa povodom prigovora na preliminarne liste korisnika koje utvrđuju prvostupanjaska povjerenstva.

| Zbirni pregled zaprimljenih prijava na javne pozive | MLJPI | FMROI | MIRLRS | UKUPNO |
|---|--------------|--------------|---------------|---------------|
| INTEGRACIJA | 21 | 434 | 7.784 | 8.239 |
| Izbjeglice iz Hrvatske u BiH | 21 | | 1.546 | 1.567 |
| Raseljene osobe u BiH | 0 | 434 | 6.238 | 6.672 |
| POVRATAK I REINTEGRACIJA | 9.104 | 5.000 | 3.361 | 17.465 |
| Izbjegle osobe iz BiH u zemlje regije | 7.885 | 76 | 120 | 8.081 |
| Raseljene osobe u BiH | 517 | 1.880 | 2.662 | 5.059 |
| Izbjegle i raseljene obitelji koje su se već vratile | 702 | 3.044 | 579 | 4.325 |
| Nisu iz DPSZ-ove KATEGORIJE | 427 | 121 | 134 | 682 |
| Izbjegle osobe iz BiH/izvan regije | 392 | 50 | 57 | 499 |
| Nepoznate adrese boravka, zahtjevi za kompenzaciju i sl.) | 35 | 71 | 77 | 183 |
| UKUPAN BROJ ZABILJEŽENIH ZAHTJEVA | 9.552 | 5.555 | 11.279 | 26.386 |

- Tijekom višemjesečnog rada u neprekidnom zasjedanju, dva petočlana prvostupanjaska povjerenstva, u čijem su sastavu po dva člana iz entitetskih ministarstva (FMROI i MIRLRS) i jedan član iz državnog ministarstva (MLJPI), uz nadzor predstavnika UNHCR-a i OESS-a (po ovlasti donatora), uz iznimne napore su početkom ove godine završila pregled svih prijava za dobivanje pomoći u obnovi stambenih jedinica u svrhu povratka i reintegracije, dok će odabir korisnika pomoći za integraciju provoditi entitetska povjerenstva, čiji će članovi biti i predstavnici općina u kojima se osigurava stambeno zbrinjavanje.
- Pripremljena je Metodologija za identifikiranje područja na kojima je najveća koncentracija potencijalno najranjivijih korisnika i identifikirani su potencijalno najranjiviji korisnici u općinama s velikim brojem podnesenih zahtjeva, a koje su povjerenstva prioritetno obradila.

Ostale provedene aktivnosti

- Osigurane su i sve pretpostavke za rad na komplementarnim mjerama održivosti, a istodobno su s odabirom korisnika, iz proračunskih sredstava i skupa s partnerima na provedbi Aneksa VII. Daytonskog mirovnog sporazuma (DMS), osigurani i konkretni projekti i programi kojima se podupire reintegracija korisnika DPSZ-a.

- UNHCR i OESS potvrdili su da je ostvaren značajan napredak u sveobuhvatnoj identifikaciji rizika i zaštitnih mjera, s posebnim naglaskom na konzultativni proces između relevantnih sudionika za pružanje komplementarnih mjera održivosti.
- Pripremljeni su i razrađeni pokazatelji praćenja, koji su uključeni u Studiju izvodivosti, pojašnjene su procedure praćenja u MLJPI-ju, a sukladno preporukama financijske revizorske kuće *Deloitte*, te je potpisan i Memorandum o razumijevanju, kojim se uređuju financijski tokovi i međusobni odnosi nadležnih institucija u realizaciji DPSZ-a.
- Također, uz koordinaciju MLJPI-a i sudjelovanje Ministarstva financija i trezora BiH, Uprava za neizravno oporezivanje donijela je *Instrukciju o postupku ostvarivanja carinskih i poreznih oslobođenja u skladu s Okvirnim sporazumom između Razvojne banke Vijeća Europe i Bosne i Hercegovine u vezi s Regionalnim programom za stambeno zbrinjavanje* („Službeni glasnik BiH“, broj 76/14), koja je stupila na snagu 23. 9. 2014. godine.
- Politika javne nabave temelji se na načelima pravne prakse u EU-u te su osigurane jednakopravnost, nediskriminacija i transparentnost procesa.
- Pripremljeni su svi priručnici potrebni za djelotvornu provedbu programa, i to:
 - 1) Priručnik za provedbu,
 - 2) Priručnik za praćenje,
 - 3) Priručnik za nabavu i
 - 4) Priručnik za komunikaciju.

Ovim se priručnicima, uz jedinstven međunarodni i regionalni standard, ujedno osigurava i model provedbe koji je primjenjiv u BiH, uz puno poštivanje nacionalnog zakonodavstva.
- Osim mjera provedenih na unutarnjem planu, predstavnici BiH djelatno sudjeluju u radu svih struktura RSP-a, uključujući predsjedanje središnjom tzv. Alfa radnom skupinom, čija je zadaća pripremiti i koordinirati aktivnosti zemalja partnera u RSP-u.

Status DPSZ-a po potprojektima

BiH1- Osiguranje građevnog materijala za 20 obitelji i pomoć u obnovi po principu „ključ u ruke“ za 150 obitelji

- Odabrani su korisnici potprojekta BiH1, i to: 20 korisnika iz kategorije izbjeglih osoba iz Republike Hrvatske i 50 korisnika iz kategorije interno raseljenih osoba, a nakon administrativne i terenske provjere u partnerskim zemaljama odabrano je i 100 prioriternih korisnika iz kategorije izbjeglih osoba u zemljama regije koje se vraćaju u BiH (po 50 korisnika iz Hrvatske i Srbije).
- Sve korisnike verificirali su UNHCR i OESS koji su, sukladno zahtjevima donatora kao promatrači procesa, potvrdili da je postupak odabira korisnika pravilno proveden, a time i rezultirajuća lista korisnika.
- Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, u svojstvu imenovane vodeće institucije i jedinice za provedbu u ime Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica (JPP-FBiH) i Ministarstva za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske (JPP-RS), započelo je provođenje prvog potprojekta u suradnji s 22 grada/općine na području Federacije BiH (13) i Republike Srpske (9) koje su uključene u prvi krug.
- Završena je isporuka građevnog materijala u vrijednosti od 241.840 KM i, uz donacije za ugradnju materijala koje je osigurao MIRLRS, u tijeku je izgradnja 20 objekata za lokalnu

integraciju u četiri grada/općine u RS-u, i to u: Banjoj Luci (5), Gradiški (5), Prijedoru (5) i Trebinju (5).

- Nakon završetka projektiranja, revizije projekata te provođenja tenderskih procedura za izvođenje radova, u tijeku je obnova i izgradnja 51 objekta za povratak raseljenih osoba, od čega 26 kuća u tri općine u FBiH: Foči/FBiH (6), Olovu (8) i Goraždu (12) i 25 kuća u dvije općine u RS-u: Foči (15) i Novom Goraždu (10);
- U tijeku je provođenje tendera za izvođenje radova na 100 kuća za povratak izbjeglih osoba iz BiH u zemljama regije (50 iz Hrvatske i 50 iz Srbije), od čega 60 kuća u 10 općina u FBiH i 40 kuća u četiri općine u RS-u kako slijedi:

| FBiH | 60 | RS | 40 |
|------------------------|-----------|----------------|-----------|
| 1. BOSANSKI PETROVAC | 8 | 1. BROD | 10 |
| 2. BOSANSKO GRAHOVO | 13 | 2. DERVENTA | 23 |
| 3. BUGOJNO | 8 | 3. KOTOR VAROŠ | 3 |
| 4. DOBRETIĆI | 4 | 4. SREBRENICA | 4 |
| 5. SANSKI MOST | 7 | | |
| 6. SARAJEVO-HADŽIĆI | 2 | | |
| 7. SARAJEVO-STARI GRAD | 1 | | |
| 8. SARAJEVO-VOGOŠĆA | 3 | | |
| 9. TRAVNIK | 8 | | |
| 10. TUZLA | 6 | | |

- Na proljeće 2016. godine očekuje se početak radova na rekonstrukciji preostalih 100 kuća iz potprojekta BiH1.

BiH2 - Osiguranje stambenih rješenja za 780 kućanstava za povratak i reintegraciju ili lokalnu integraciju u BiH

Komponenta 1. – izgradnja 30 kuća za potrebe lokalne integracije

- U sklopu Komponente 1. potprojekta BiH2 bit će izgrađeno 30 kuća za potrebe lokalne integracije odabranih korisnika iz kategorije izbjeglih osoba iz Republike Hrvatske u BiH u sedam gradova/općina u RS-u: Banjoj Luci (4), Čelincu (2), Gradiškoj (6), Kozarskoj Dubici (5), Novom Gradu (3), Prijedoru (3) i Trebinju (7).
- S gradovima/općinama potpisani su sporazumi o suradnji u provođenju potprojekta.
- Ugovoreno je projektiranje, koje je u tijeku, nakon čega će se objaviti tenderi za izvođenje radova.
- Na proljeće 2016. godine očekuje se početak radova na izgradnji 30 kuća iz Komponente 1.

Komponenta 2. – obnova 750 kuća za potrebe povratka u BiH i reintegraciju izbjeglica i raseljenih osoba

- U cilju odabira 750 korisničkih obitelji za Komponentu 2. potprojekta BiH2, obavljena je dodatna terenska provjera u identificiranim prioritetnim područjima intervencije, a kojom su obuhvaćeni potencijalni korisnici za koje su povjerenstva utvrdila da ispunjavaju opće kriterije, odnosno da su uz prijave dostavili potpunu i valjanu dokumentaciju.
- Terensku verifikaciju korisnika obavljalo je šest timova (po tri u svakom entitetu), u čijem su radu sudjelovala po dva entitetska predstavnika i jedan predstavnik MLJPI-a, te predstavnici UNHCR-a i/ili OESS-a u svojstvu promatrača, a u najvećem broju obilazaka sudjelovali su i općinski službenici.

- Nakon obavljanja provjera, na temelju nalaza i preporuka timova koji su na terenu intervjuirali blizu 2.000 podnositelja prijava na javne pozive, **prvostupanjska povjerenstva su 28. 5. 2015. utvrdila Preliminarnu listu 650 potencijalnih korisnika iz prve skupine.**
- **Liste su objavljene radi omogućavanja prava na prigovor, a istodobno je zatražena provjera stambenog statusa u mjestima raseljenja za potencijalne korisnike koji ne žive na adresama rekonstrukcije.**
- Nakon provjera stambenog statusa koje su obavile nadležne službe u mjestima raseljenja i provođenja postupka po prigovoru, **Drugostupanjsko povjerenstvo predložilo je konačnu listu 592 korisnika, za koju su UNHCR i OESS potvrdili da je postupak odabira korisnika pravilno proveden, kao i rezultirajuća lista korisnika.**
- Postupak provjere mogućnosti rekonstrukcije (izdavanja građevinskih dozvola) u završnoj je fazi, nakon čega slijedi raspisivanje tendera za projektiranje.
- **Provedene su aktivnosti na odabiru druge skupine korisnika iz Komponente 2. potprojekta BiH2 (izbjegle osobe koje se vraćaju u BiH iz zemalja regije). Korisnici iz ove skupine iznimno su, uz odobrenje donatora, verificirani u BiH i trenutačno su u tijeku dodatne provjere u Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji za predselektirane korisnike.**
- **BiH2 provodit će se u 30 gradova/općina (21 u FBiH i 9 u RS-u), a prema preliminarnim rezultatima odabira 750 korisnika iz Komponente 2., u donjoj tablici dan je provizoran broj stambenih jedinica po gradovima/općinama:**

| FBiH | | 506 | RS | | 244 |
|------|------------------|-----|----|-------------|-----|
| 1. | BOSANSKO GRAHOVO | 43 | 1. | BANJA LUKA | 7 |
| 2. | BUGOJNO | 8 | 2. | BERKOVIĆI | 14 |
| 3. | BUSOVAČA | 18 | 3. | BROD | 30 |
| 4. | DOMALJEVAC-ŠAMAC | 5 | 4. | DERVENTA | 51 |
| 5. | DRVAR | 30 | 5. | DOBOJ | 22 |
| 6. | GLAMOČ | 62 | 6. | GRADIŠKA | 14 |
| 7. | JAJCE | 9 | 7. | KOTOR VAROŠ | 38 |
| 8. | KUPRES | 30 | 8. | PRIJEDOR | 39 |
| 9. | MAGLAJ | 20 | 9. | TESLIĆ | 29 |
| 10. | NOVI TRAVNIK | 22 | | | |
| 11. | ODŽAK | 38 | | | |
| 12. | ORAŠJE | 50 | | | |
| 13. | SANSKI MOST | 25 | | | |
| 14. | TRAVNIK | 16 | | | |
| 15. | USORA | 9 | | | |
| 16. | VAREŠ | 9 | | | |
| 17. | VITEZ | 19 | | | |
| 18. | ZAVIDOVIĆI | 16 | | | |
| 19. | ZENICA | 6 | | | |
| 20. | ŽEPČE | 13 | | | |
| 21. | MOSTAR | 58 | | | |

- **U tijeku je evaluacija tendera za projektiranje 373 kuće (278 u FBiH i 95 u RS-u), za koje je prethodno potrebno riješiti imovinskopravne odnose i osigurati lokacijske uvjete/gr građevinske dozvole, što je do sada učinjeno za gotovo dvije trećine odabranih korisnika u suradnji s općinama povratka.**

- Radovi na izgradnji izvodit će se sukcesivno po projektiranju, a početak gradnje prvih kuća također bi mogao biti na proljeće 2016. godine.

SAŽETO: U IDUĆOJ GODINI PLANIRA SE USELJENJE SVIH 950 KORISNIKA U NJIHOVE IZGRAĐENE DOMOVE U SKLOPU DPSZ-A, POTPROJEKATA BIH1 I BIH2.

BIH3 - Izgradnja 438 stanova u stambenim zgradama za lokalnu integraciju izbjeglica i raseljenih osoba u BiH

- U sklopu trećeg potprojekta DPSZ-a, ukupne vrijednosti oko 14,4 milijuna eura, planirana je izgradnja stambenih objekata za neprofitno socijalno stanovanje. Stanovi su namijenjeni za integraciju izbjeglih i raseljenih osoba u BiH, a bit će u vlasništvu lokalnih zajednica koje su osigurale infrastrukturno opremljeno zemljište kao kontribuciju BiH, čija vrijednost okvirno iznosi 2 milijuna eura.
- Potprojektom je obuhvaćena izgradnja ukupno 438 stanova u 19 lokalnih zajednica, od čega će se 8 stanova graditi u Brčko Distriktu BiH, 178 stanova u devet gradova/općina u FBiH i 252 stana u devet gradova/općina u RS-u, kako slijedi:

| FBIH | 178 | RS | 252 |
|----------------------|-----|---------------|-----|
| 1. BOSANSKI PETROVAC | 20 | 1. BANJA LUKA | 48 |
| 2. TUZLA | 20 | 2. BIJELJINA | 30 |
| 3. OLOVO | 16 | 3. BILEĆA | 15 |
| 4. ZENICA | 62 | 4. BROD | 15 |
| 5. PALE-PRAČA | 6 | 5. DERVENTA | 30 |
| 6. GORAŽDE | 20 | 6. FOČA | 12 |
| 7. FOČA/FBIH | 9 | 7. GRADIŠKA | 32 |
| 8. JAJCE | 7 | 8. PRIJEDOR | 50 |
| 9. ILIDŽA | 18 | 9. VLASENICA | 20 |

- Za provođenje ovoga potprojekta potpisan je Sporazum o grantu i Ministarstvo pravde BiH izdalo je potrebno pravno mišljenje. Također, MLJPI je donio Pravilnik o kriterijima i postupku odabira korisnika i dodjeli stambenih jedinica u stambenim zgradama, kao nužan pravni okvir, čime su se stekli uvjeti za početak provedbe.
- MLJPI i jedinice za provedbu izradili su Akcijski plan provođenja aktivnosti vezanih za BIH3. Ovim su planom uvažene okolnosti da su, u međuvremenu, pojedine općine i gradovi osigurali vlastita sredstva za projektiranje zgrada, što će biti završeno u proljeće 2016. godine (Bosanski Petrovac, Foča u FBiH, Olovo, Pale-Prača i Tuzla u FBiH, te Prijedor u RS-u), te da Općina Ilidža i Grad Banja Luka imaju gotove izvedbene projekte za zgrade, što znači da će biti pokrenut tenderski postupak za izvođenje radova na izgradnji (planirano za siječanj 2016. godine).
- Istodobno će se raspisivati tenderi za projektiranje zgrada u ostalim gradovima/općinama, što će omogućiti pravovremeno provođenje ovih zahtjevnih projekata, u roku za iskorištavanje IPA sredstava (do 30. studenoga 2017.), te useljenje u sve zgrade do kraja 2017. godine.

BIH4 - Obnova 435 obiteljskih kuća za povratak izbjeglica i interno raseljenih osoba i izgradnja 45 obiteljskih kuća za lokalnu integraciju interno raseljenih osoba u BiH

- Na 36. sjednici, održanoj 23. 12. 2015., Vijeće ministara BiH utvrdilo je Prijedlog sporazuma o grantu za BIH4, s osnovama za zaključivanje ovog međunarodnog sporazuma.

- Već je započela identifikacija korisnika, međutim, važno je istaknuti da je odabir korisnika za BiH4 usko povezan s prekograničnom verifikacijom koju obavljaju partnerske zemlje u regiji.
- Bosna i Hercegovina čini sve da se ovaj proces ubrza u što većoj mjeri. U tom pravcu je MLJPI pripremio nacrt sporazuma o suradnji s vodećim institucijama zemalja partnera u prekograničnim provjerama podataka o izbjeglih osobama iz BiH koje trenutačno borave u zemljama regije, a koje su se prijavile za dobivanje pomoći u sklopu RSP-a za povratak u BiH. Memorandum o razumijevanju između Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje Republike Hrvatske i MLJPI-a potpisan je 23. 12. 2015., dok je potpisivanje takvih memoranduma s Republikom Srbijom i Crnom Gorom planirano za početak 2016. godine.

Izazovi u provedbi Okvirnog sporazuma u vezi s RSP-om i potprojekata DPSZ-a

Sukladno Okvirnom sporazumu, države partneri obvezne su uspostaviti i održavati provedbenu strukturu koja ima odgovarajući kadar i opremu za provođenje svakog potprojekta u vezi s RSP-om. Stoga ključni izazov u provođenju DPSZ-a jesu ograničeni kapaciteti provedbenih struktura na svim razinama vlasti u BiH i, u vezi s tim, osiguranje sredstava za nesmetano provođenje ovog zahtjevnog projekta, kako bi svi akteri mogli odgovorno ispunjavati svoje obveze unutar dodijeljenih uloga i odgovornosti.

- Nakon što su jedinice provedbene strukture na razini BiH i entiteta analizirale radno opterećenje, procijenile raspoložive kapacitete i iskazale vlastite negotovinske kontribucije angažiranjem postojećeg osoblja i materijalno-tehničkih sredstava, trenutačno se radi na osiguranju potrebnih ljudskih resursa i nedostajućih sredstava za provođenje DPSZ-a.
- Pripremljen je Nacrt prvog sporazuma o grantu potpore za pokriće troškova provođenja DPSZ-a. Vijeće ministara BiH utvrdilo je Prijedlog s osnovama za zaključivanje sporazuma. Predsjedništvo BiH je na sjednici održanoj 17. 12. 2015. prihvatilo Prijedlog sporazuma o grantu potpore DPSZ-a, te ovlastilo ministra financija i trezora za njegovo potpisivanje u ime Bosne i Hercegovine.
- Ukupna vrijednost Sporazuma o grantu potpore iznosi 3.324.288 eura, od čega je BiH obvezna osigurati doprinos u iznosu od 2.659.433 eura ili 80 % (uglavnom kontribucijom za isplatu plaća postojećeg osoblja koje radi na provođenju DPSZ-a), dok se 20 % sredstava ili 699.855 eura osigurava iz kontribucije Europske unije, koja se usmjerava posredstvom CEB-a.

Presjek predloženog proračuna iz Sporazuma o grantu potpore po jedinicama provedbene strukture dan je u donjoj tablici:

| Ukupan proračun za sve institucije | | | | |
|--|-----------------------|-----------------------------|------------------------|----------------------|
| Proračun za aktivnosti (01/01/2015 - 31/12/2016) | | | | |
| Troškovi | Ukupno proračun (EUR) | Vlastita kontribucija (EUR) | Operativni grant (EUR) | % operativnog granta |
| Jedinica za provedbu FBiH (JPP FBiH) | 1.051.175 | 813.580 | 237.595 | 36% |
| Jedinica za provedbu FBiH (JPP RS) | 1.155.725 | 932.900 | 222.825 | 34% |
| Fond za povratak | 200.100 | 162.040 | 38.060 | 6% |
| MLJPI - nadzor | 420.600 | 349.800 | 70.800 | 11% |
| MLJPI - koordinacija i vođenje DPSZ-a | 496.688 | 401.113 | 95.575 | 14% |
| BIH 80 % i operativni grant 20 % | 3.324.288 | 2.659.433 | 664.855 | 95% |
| Tijelo za žalbe | 10.000 | | 10.000 | 1% |
| Verifikacija troškova | 25.000 | | 25.000 | 4% |
| UKUPNO | 3.359.288 | 2.659.433 | 699.855 | 100% |

Preduvjet za isplatu sredstava operativnog granta je potpisivanje memoranduma o razumijevanju (MoR) vezanog za financijske aspekte primjene Sporazuma o grantu potpore provođenja DPSZ-a, kojim će se pojasniti uloge i odgovornosti između stranaka sudionica:

1. Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH
2. Ministarstva financija i trezora BiH
3. Fonda za povratak BiH
4. Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica
5. Federalnog ministarstva financija
6. Ministarstva za izbjeglice i raseljena lica RS-a
7. Ministarstva financija RS-a.

Na temelju **inputa smjernica** jedinica provedbene strukture DPSZ-a, **pripremljen je Nacrt MoR-a**, koji su sastavili stručnjaci iz revizorske kuće *Deloitte* i prihvatljiv je za CEB, te će biti poslan na usuglašavanje svim navedenim strankama odmah po potpisivanju Sporazuma o grantu potpore, kako bi se omogućilo neposredno korištenje prijeko potrebnih sredstava.

Međutim, kapacitete provedbene strukture DPSZ-a treba promatrati u svjetlu potreba ostalih projekata čije je provođenje u tijeku (CEB II., OPEC, SFD, IPA, poplave, zajednički projekti koje odobri Komisija za izbjeglice i raseljena osobe, proračunska sredstva entiteta, projekti socijanog stanovanja i dr.), **STOGA JE ZA SVE INSTITUCIJE NUŽNO OSIGURATI DODATNU PODRŠKU I U LJUDSKIM RESURSIMA I U MATERIJALNO-TEHNIČKIM I FINACIJSKIM SREDSTVIMA.**

Uz spomenuti problem u vezi s ograničenim kapacitetima, kao i veoma složeno administrativno ustrojstvo Bosne i Hercegovine, postoje i druge specifičnosti u provođenju ovog važnog programa u BiH:

- Radi se o zajedničkom programu u kojem sudjeluju četiri zemlje koje, osim provođenja svojih državnih projekata, imaju obveze i utjecaj na uspješno provođenje projekata ostalih partnerskih zemalja. To se naročito odnosi na ograničene kapacitete za provođenje potrebne prekogranične verifikacije (administrativne i terenske provjere) kako bi se odabrali korisnici koji ispunjavaju uvjete iz Programa, uz napomenu da je prekogranična terenska verifikacija ponajviše karakteristična za BiH, jer druge zemlje unutar svojih rješenja uglavnom nude projekte lokalne integracije, a ne povratka.
- Povratak kao preferabilno trajno rješenje čini dvije trećine DPSZ-a u sklopu RSP-a, dok se samo jedna trećina odnosi na integraciju. Najveći dio stambenih rješenja odnosi se na obnovu ratom uništenih i oštećenih prijeratnih domova, koji su disperzirani na preko 3.000 lokacija širom zemlje, a na mnogim je područjima tehnička infrastruktura potpuno uništena ili ozbiljno oštećena (pristupne ceste, mostovi, nepostojanje elekronaponske mreže, vodovoda, kanalizacije i sl.), kao i socijalna (škole, ambulante, objekti za zadovoljavanje vjerskih, kulturnih, sportskih i drugih potreba).
- Navedene okolnosti umnogome su izravno vezane za proces odabira korisnika, što, uz vrlo ograničene šanse za zapošljavanje, doprinosi visokom riziku od neuseljenosti stambenih objekata nakon rekonstrukcije, koji je dodatno usložen kada su u pitanju najranjivije kategorije stanovništva, shodno odlukama donatora i usvojenim kriterijima i ciljevima RSP-a.
- Dok ostale zemlje uglavnom imaju jednu vrstu trajnog rješenja i jednu kategoriju korisnika RSP-a (izbjegle osobe iz razdoblja 1991.-1995. koje se integriraju u zemljama prihvata), u Bosni i Hercegovini uz spomenutu kategoriju postoje još dvije kategorije korisnika (izbjegle osobe iz BiH koje se vraćaju iz zemalja regije i interno raseljene osobe u BiH).
- RSP se financira iz multidonatorskog fonda u kojem najveći udio imaju sredstva IPA. Korištenje ovih sredstava zahtijeva veoma složenu birokratsku proceduru, a nakon dugogodišnje prakse u provođenju IPA projekata posredstvom međunarodnih organizacija, po prvi put je odgovornost za upravljanje ovim sredstvima povjerena domaćim vlastima, što je svakako veliki izazov (uspostava provedbenih struktura i izgradnja kapaciteta, izrada propisa i priručnika o provedbi, osiguranje potrebnih sredstava za troškove provedbe, praćenje, izvješćivanje, evaluacija itd.).

- Za razliku od ostalih partnerskih zemalja u regiji koje su centralizirane i u kojima državne institucije imaju izravnu nadležnost u provođenju RSP-a, u Bosni i Hercegovini MLJPI kao vodeća institucija ima koordinirajuću ulogu, bez prerogativa za izravno upravljanje DPSZ-om. Istodobno, s obzirom na to da se radi o projektu čija su osnova međudržavni sporazumi, država je odgovorna za pridržavanje svih obveza na temelju Okvirnog sporazuma i svih sporazuma o grantu u vezi s RSP-om iz kojih se financiraju potprojekti.
- Također, u usporedbi s ostalim partnerskim zemljama u sklopu RSP-a koje imaju samo jednu provedbenu jedinicu kojoj se izravno dodjeljuju sredstva za realizaciju, u BiH su uspostavljene čak tri jedinice za provedbu, koje su ugovorna tijela (F BiH, RS i Brčko Distrikt BiH), a sredstva se dodjeljuju Fondu za povratak, koji je zadužen za financijsku realizaciju ugovora, dok je MLJPI zadužen za koordinaciju s vladinim i nevladinim institucijama i organizacijama u BiH, ali i sa zemljama partnerima, donatorima i CEB-om, te za suradnju s UNHCR-om i OESS-om, praćenje i izvješćivanje.
- Sve partnerske zemlje potpisale su s CEB-om okvirne sporazume u vezi s RSP-om na temelju odluka svojih vlada i sve potprojekte provode kao sastavni dio okvirnog sporazuma, a u BiH je za Okvirni sporazum, sukladno Zakonu o postupku zaključivanja i izvršenja međunarodnih ugovora, provedena procedura ratifikacije u Parlamentarnoj skupštini BiH i on je stupio na snagu tek po objavljivanju odluke Predsjedništva BiH o ratifikaciji.
- Svaki sporazum o grantu za provođenje potprojekata DPSZ-a prolazi istovjetnu, dugotrajnu proceduru (pribavljanje pozitivnog mišljenja o nacrtu sporazuma, utvrđivanje prijedloga u Vijeću ministara BiH, prihvaćanje sporazuma u Predsjedništvu BiH, potpisivanje, ratifikacija u oba doma Parlamentarne skupštine BiH, donošenje odluke Predsjedništva BiH o ratifikaciji i objava sporazuma u „Službenom glasniku BiH“).

Na kraju, poseban izazov jest i to što stvarne potrebe za provedbom Aneksa VII. DMS-a u BiH i dalje daleko premašuju raspoložive mogućnosti čak i ovog, najvećeg poratnog donatorskog programa, koji je ujedno i posljednja inicijativa međunarodne zajednice takve vrste u regiji.

Preporuke za unaprijeđenje provedbe Okvirnog sporazuma u vezi s RSP-om i potprojekata DPSZ-a

U cilju procjene napretka postignutog u prvoj polovici realizacije RSP-a (od kraja 2012. do sredine 2015. godine), CEB i Europska komisija proveli su srednjoročnu reviziju i evaluaciju RSP-a u četiri partnerske zemlje, koja je trebala dati odgovore na sljedeća pitanja:

- Jesu li izvorni ciljevi RSP-a i dalje valjan izraz postojećih potreba korisnika i vrsta korisnika?
- Obuhvaća li RSP obitelji kojima je u najvećoj mjeri potrebna njegova potpora i bavi li se zadovoljavanjem njihovih potreba?
- Je li RSP na pravom putu za ostvarivanje održivih rješenja?
- Što vlade čine da osiguraju puno poštivanje prava izbeglica i raseljenih osoba?
- Gdje se ogledaju raskoraci i kako se oni mogu premostiti?

Nakon što je provedena evaluacija, u studenome 2015. godine Skupština donatora RSP-a usvojila je zajedničke preporuke, koje su predstavljene na 7. sastanku Upravnog odbora RSP-a, održanom 1. 12. 2015. u Parizu.

Tom prilikom su donatori potvrdili da je došlo do napretka partnerskih zemalja u provođenju RSP-a, ali da svi uključeni sudionici trebaju poduzeti niz mjera, a osobito četiri partnerske zemlje koje vode proces, kako bi se dodatno poboljšala učinkovitost i efektivnost njihovih državnih projekata stambenog zbrinjavanja.

Ključne kratkoročne preporuke za partnerske zemlje, koje su primjenjive i u BiH, su sljedeće:

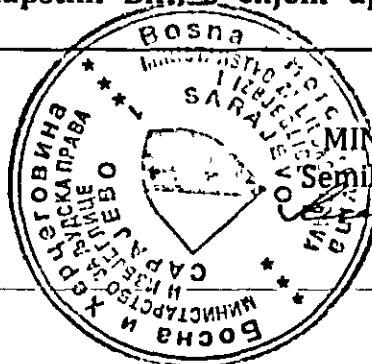
- Partnerske zemlje trebaju pažljivo i realno planirati raspored provedbe svakog potprojekta, uz podršku CEB-a i u dogovoru s UNHCR-om/OESS-om, kako bi mogli uspostaviti specifične i

djelotvorne mjere vezane za istek znatnog dijela sredstava EU-a u studenome 2017. godine. Sudionici trebaju redovito pratiti ovaj rizik i poduzimati mjere za njegovo ublažavanje.

- Partnerske zemlje trebaju osigurati raspoloživost dostatnih sredstava za učinkovito provođenje projekta i u pogledu ljudskih resursa i u pogledu vlastitog financijskog doprinosa, uzimajući u obzir postupni prestanak pružanja tehničke pomoći u budućnosti. Osim toga, sve partnerske zemlje trebaju koristiti već odobrenu financijsku potporu Europske komisije u pogledu grantova za potporu.
- Partnerske zemlje trebaju identificirati odgovarajuće komplementarne inicijative usmjerene na povećanje održivosti za već odobrena stambena rješenja.
- Partnerske zemlje trebaju izbjegavati promjene u upravljanju jedinicama za provedbu i promjenu osoblja svesti na minimum. Vodeće institucije i jedinice za provedbu projekta (JPP) trebaju imati osoblje posvećeno isključivo RSP-u, koje neće obavljati druge poslove i raditi na drugim projektima.
- Prilikom podnošenja novog potprojekta na odobrenje, potrebno je posvetiti veću pozornost ekonomskoj i socijalno-kulturnoj održivosti. Na to treba obratiti veću pozornost no što je ranije bio slučaj.
- Preporučuje se partnerskim zemljama da uspostave specifičan žalbeni mehanizam za postupke nabava u sklopu RSP-a, koji bi trebao moći odgovoriti tužitelju u roku od najviše 15 dana. Ukoliko partnerske zemlje ne odluče uspostaviti takav mehanizam, ipak bi trebale osigurati da provedba projekta neće biti stavljena na čekanje zbog mogućih prigovora ili žalbi.
- Partnerske zemlje, zajedno s međunarodnim sudionicima, trebaju poduzeti konkretne korake kako bi se olakšala i intenzivirala razmjena naučenih lekcija, posebno u pogledu regionalnog utjecaja RSP-a. To bi trebalo pomoći u identificiranju primjera dobre prakse u osmišljavanju i provođenju RSP-a.

PRIJEDLOG ZAKLJUČAKA:

- Vijeće ministara BiH poznato je te je usvojilo Informaciju o provedbi Okvirnog sporazuma između Razvojne banke Vijeća Europe i Bosne i Hercegovine u vezi s Regionalnim programom stambenog zbrinjavanja.
- Zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da, u svojstvu vodeće institucije, radi na osiguranju potrebnih ljudskih resursa, kao i materijalnih i financijskih sredstava za troškove provedbe, a u suradnji s nadležnim ministarstvima i drugim tijelima uključenim u njegovu provedbu.
- Zadužuju se nadležna ministarstva na razini BiH da daju svu potrebnu podršku Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH u provedbi ovog važnog programa.
- Zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da, u skladu s usvojenim Programom rada, redovito informira Vijeće ministara BiH o napretku u provođenju sarajevskog procesa i realizaciji Državnog projekta stambenog zbrinjavanja u sklopu Regionalnog stambenog programa.
- Zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da predmetnu informaciju, odmah dostavi i Parlamentarnoj skupštini BiH, s ciljem upoznavanja i nadležnog postupanja.



MINISTRICA
Semih Borovac

Obrazloženje

u vezi s iskazanim finansijskim sredstvima za realizaciju predloženih i utvrđenih zaključaka i mjera

Indikativni troškovi i izvori financiranja DPSZ-a

U Tablici 2. Indikativni vremenski okvir provođenja i indikativni izvori financiranja Priloga 1. Opis državnih projekata za stambeno zbrinjavanje (DPSZ) u sklopu Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja, koji čini sastavni dio Okvirnog sporazuma između Razvojne banke Vijeća Europe i Bosne i Hercegovine u vezi s Regionalnim programom stambenog zbrinjavanja, ukupni troškovi DPSZ-a u BiH procijenjeni su na 101.043.000 eura, od čega se 85.893.000 eura ili 85 % planira pokriti iz donatorskih fondova, a 15.150.000 eura ili 15 % iz državnih fondova.

Pokriće troškova iz donatorskih fondova ovisi o uplatama koje izvrše donatori u skladu s Općim uvjetima Fonda Regionalnog stambenog programa (Prilog 2. Okvirnog sporazuma), a prema kojima Razvojna banka Vijeća Europe, koja upravlja Fondom RSP-a, određuje indikativne kvote unutar kojih svaka partnerska zemlja može podnositi zahtjeve za provođenje potprojekata DPSZ-a. Prilikom odobravanja potprojekata, donatori određuju iznos do kojega se određeni potprojekt može financirati iz Fonda RSP-a. U dosad odobrenim potprojektima, za koje su ukupni troškovi procijenjeni na 41.294.482 eura, iz Fonda RSP-a može se financirati do 35.935.058 eura ili 87,02 % ukupno procijenjenih troškova, a iz fondova Bosne i Hercegovine 5.359.429 eura ili 12,98 %.

U donjoj tablici dan je pregled ukupno procijenjenih troškova za dosad odobrene potprojekte, s indikativnim izvorima financiranja.

| Potprojekt | Ukupno procijenjeni troškovi | Fond RSP-a | Učešće | Državni fondovi | Učešće |
|---------------|------------------------------|-----------------------|---------------|----------------------|---------------|
| BIH1 | 2.668.500 EUR | 2.387.500 EUR | 89,47% | 281.000 EUR | 10,53% |
| BIH2 | 14.634.324 EUR | 12.634.032 EUR | 86,33% | 2.000.292 EUR | 13,67% |
| BIH3 | 14.371.287 EUR | 12.343.875 EUR | 85,89% | 2.027.412 EUR | 14,11% |
| BIH4 | 9.620.371 EUR | 8.569.651 EUR | 89,08% | 1.050.720 EUR | 10,92% |
| Ukupno | 41.294.482 EUR | 35.935.058 EUR | 87,02% | 5.359.424 EUR | 12,98% |

Bosna i Hercegovina planirala je osigurati državni doprinos negotovinskom kontribucijom (dodjela građevnog zemljišta, troškovi priključaka na infrastrukturu, troškovi izdavanja raznih dozvola, pristojbe i sl.), kao i određeni finansijski doprinos za druge projektne aktivnosti. Finansijski doprinos potreban za završetak određenog potprojekta ne može se kvantificirati sve dok se ne odaberu krajnji korisnici potprojekta, provedu tenderske procedure i ne valorizira negotovinski doprinos.

Operativni troškovi provođenja DPSZ-a i izvori financiranja

Operativni troškovi provođenja DPSZ-a procijenjeni su na oko 140.000 eura mjesečno, od čega je BiH obvezna osigurati vlastiti doprinos za pokriće 80 % troškova, a 20 % planira se pokriti iz sredstava pomoćnog granta koji, u skladu s Okvirnim sporazumom, CEB dodjeljuje iz sredstava EU u obliku novčane potpore za sufinanciranje operativnih troškova provedbene strukture.

Jedinice za provedbu (nadležna entitetska ministarstva) i vodeća institucija (Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH) osiguravaju svoj doprinos iz redovnih godišnjih proračuna, a on se sastoji od: plaća osoblju zaposlenom u institucijama koje radi u korist DPSZ-a, uredskog prostora i pokriva djelomičnih troškova dnevnica i goriva.

Sukladno Sporazumu o grantu potpore, iz sredstava pomoćnog granta planirano je financiranje: plaćanja dodatnog osoblja koje će biti angažirano na provođenju DPSZ-a, putnih troškova, nabave opreme, tijela za žalbe i verifikacije troškova koju obavlja neovisna revizorska kuća.

BIH1

| | |
|------------------|----|
| Republika Srpska | 20 |
| Banja Luka | 4 |
| Gradiska | 6 |
| Prijedor | 5 |
| Trebinje | 5 |

| | |
|----------------|----|
| Federacija BiH | 26 |
| Foca FBiH | 6 |
| Olovo | 8 |
| Gorazde | 12 |

| | |
|------------------|----|
| Republika Srpska | 25 |
| Foca | 13 |
| Novo Gorazde | 10 |

| | |
|---------------------|----|
| Federacija BiH | 59 |
| Bosanski Petrovac | 8 |
| Bosansko Grahovo | 13 |
| Bugojno | 7 |
| Dobretici | 4 |
| Sanski Most | 7 |
| Sarajevo-Hadžići | 2 |
| Sarajevo-Stari Grad | 1 |
| Sarajevo-Vogošća | 3 |
| Travnik | 8 |
| Tezle | 6 |

| | |
|------------------|----|
| Republika Srpska | 40 |
| Brod | 14 |
| Derвента | 23 |
| Kotor Varoš | 3 |
| Srebrenica | 4 |

BIH2

| | |
|------------------|----|
| Republika Srpska | 30 |
| Banja Luka | 4 |
| Celinac | 2 |
| Gradiska | 6 |
| Kozarska Dubica | 5 |
| Novi Grad | 3 |
| Prijedor | 3 |
| Trebinje | 7 |

| | |
|------------------|-----|
| Federacija BiH | 448 |
| Bosansko Grahovo | 43 |
| Bugojno | 8 |
| Buzovača | 18 |
| Domaljevac-Sarad | 5 |
| Drvar | 30 |
| Glamoč | 62 |
| Jajce | 9 |
| Kozarac | 30 |
| Maglaj | 20 |
| Novi Travnik | 22 |
| Odžak | 38 |
| Orasije | 50 |
| Sanski Most | 25 |
| Travnik | 16 |
| Ustara | 9 |
| Vareš | 9 |
| Vitez | 19 |
| Zavidovići | 18 |
| Jamce | 6 |
| Šipče | 13 |

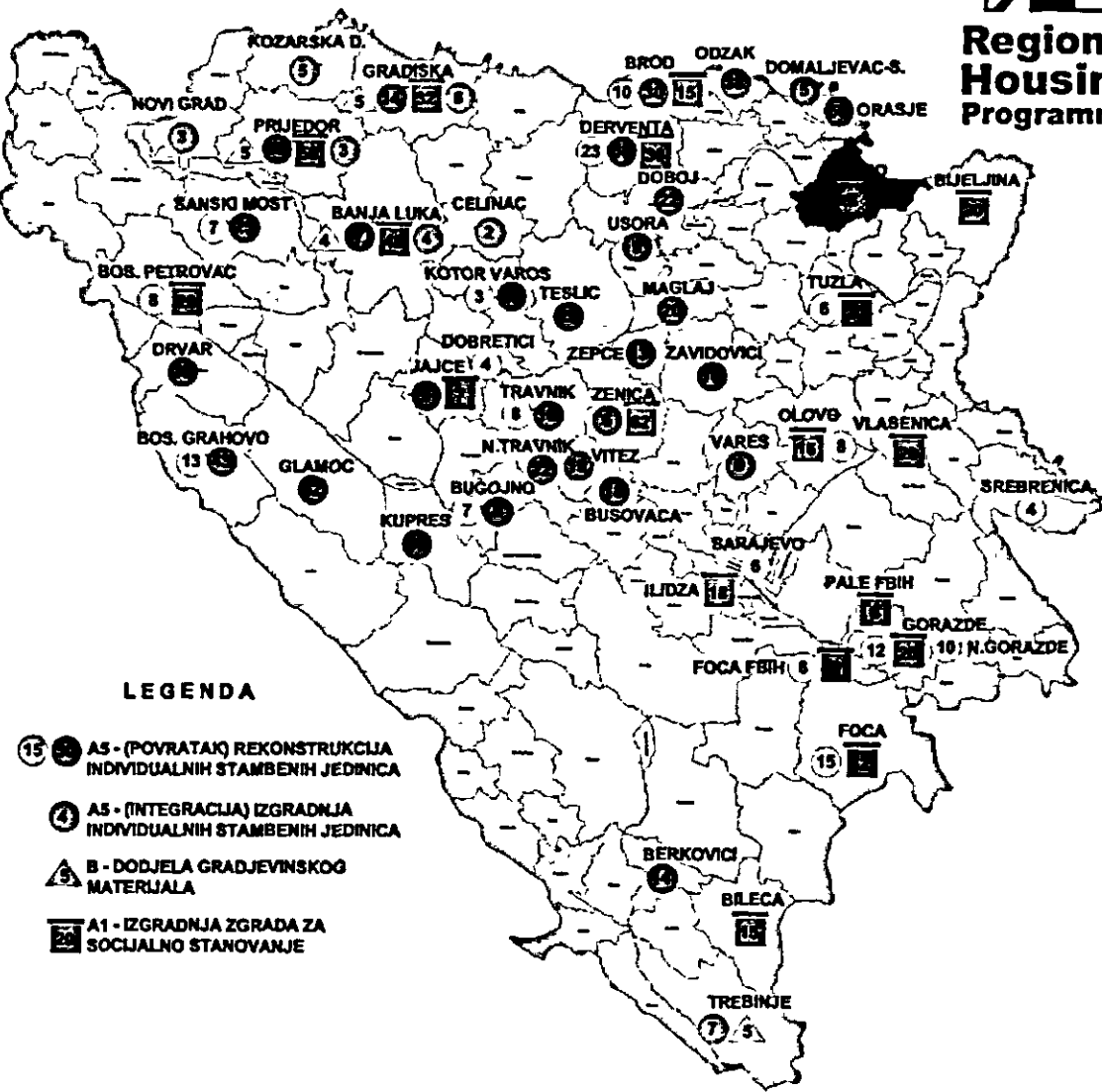
| | |
|------------------|-----|
| Republika Srpska | 231 |
| Banja Luka | 7 |
| Berikovići | 14 |
| Brod | 30 |
| Derвента | 38 |
| Doboj | 22 |
| Gradiska | 14 |
| Kotor Varoš | 30 |
| Prijedor | 30 |
| Tešić | 29 |

BIH3

| | |
|----------------|-----|
| Federacija BiH | 178 |
| Banja Luka | 20 |
| Travnik | 20 |
| Olovo | 16 |
| Novi Grad | 62 |
| Novi Grad | 6 |
| Bosanska | 20 |
| Prijedor | 9 |
| Jajce | 7 |
| Travnik | 18 |

| | |
|------------------|-----|
| Republika Srpska | 252 |
| Banja Luka | 48 |
| Travnik | 30 |
| Olovo | 15 |
| Jajce | 20 |
| Kozarac | 12 |
| Maglaj | 32 |
| Novi Travnik | 50 |
| Travnik | 20 |

MAPA BOSNE I HERCEGOVINE SA PRIKAZOM DISTRIBUCIJE STAMBENIH JEDINICA U OKVIRU POD-PROJEKATA BIH1, BIH2 I BIH3



LEGENDA

- 15 15 A5 - (POVRATAK) REKONSTRUKCIJA INDIVIDUALNIH STAMBENIH JEDINICA
- 4 4 A5 - (INTEGRACIJA) IZGRADNJA INDIVIDUALNIH STAMBENIH JEDINICA
- 5 5 B - DODJELA GRADJEVINSKOG MATERIJALA
- 20 20 A1 - IZGRADNJA ZGRADA ZA SOCIJALNO STANOVANJE